

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 46926
Nom: Orientació Familiar i Sociolaboral
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2276 - Màster Universitari en Educació Especial	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2276 - Màster Universitari en Educació Especial	Orientació i Intervenció en dificultats d'Aprenentatge i Comportament	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

BISQUERT MARTINEZ MARIA MERCEDES

SORIANO FERRER MANUEL

SANCHEZ PEREZ MARIA JOSE

RESUM

És una assignatura de caràcter obligatori impartida per professorat del departament de Mètodes de Investigació i Diagnòstic en Educació (MIDE) de la Facultat de Filosofia i ciències de l'educació.

Com a disciplina de caràcter científic, l'Orientació Familiar i Sociolaboral pretén formar als participants en coneixements, principis, competències i estratègies d'intervenció dirigits a potenciar una dinàmica familiar positiva des de la perspectiva de l'Orientació Educativa, davant les profundes transformacions socials i laborals que en últims anys han originat canvis en l'estructura i dinàmica interna de la família.

L'Orientació Familiar i Sociolaboral, mitjançant programes de formació, pot ajudar a la creació d'estils educa

familiars (EEF) adequats que permeten orientar les relacions entre els seus membres desenvolupant els propis recursos humans per a la resolució de problemes (parentalitat positiva).

En el marc del Màster d'Educació Especial, l'orientació a les famílies cobra especial rellevància, no solament en la millora de les relacions entre els seus membres o en les de la família amb el centre educatiu, sinó per a l'elecció vocacional i la inserció ocupacional dels fills amb determinades necessitats educatives especials/específiques. Així mateix, la discapacitat concerneix en primera instància, tant a la persona com a individu com a la seua família, afectant en molts casos la relacions internes, desestabilitzant-les; és necessari llavors plantejar-se una nova reestructuració i aprenentatge per a viure d'una altra manera i aconseguir la plena normalització personal, familiar, escolar, social i laboral.

Aquesta assignatura, a més d'aportar la fonamentació teòrica, pretén ser eminentment pràctica i funcional, basada en el plantejament i resolució de casos, aplicacions pràctiques, proposta i disseny d'activitats i recursos que, des de la pràctica professional, suposen la millora de competències de l'orientador familiar

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Haver cursat i superat els nivells corresponents a la titulacions que donen accés a aquest Màster. Tindre coneixements adquirits al llarg de la formació acadèmica i professional, mitjançant les pràctiques formatives als diferents tipus possibles de centres educatius, sobre la importància de fomentar des de l'orientació relacions familiars positives basades en Estils Educatius Familiars que ho fomenten. Valorar la tasca de l'orientador dins d'àmbit educatiu i familiar en tots els àmbits possibles d'intervenció: individual o personal, familiar, sociolaboral, educatiu...

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Analitzar els avantatges i desavantatges dels programes que ofereix l'administració educativa.

Buscar, gestionar i analitzar informació científicoprofessional, informes tècnics, d'investigació i/o d'avaluació sobre accions, processos i resultats educatius.

Col·laborar eficaçment amb equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i al desenvolupament col·lectiu.

Conèixer els fonaments, principis, valors i actituds que sustenten el dret a l'educació dels estudiants amb necessitats específiques de suport educatiu.

Conèixer els fonaments, principis i funcions de l'orientació familiar i sociolaboral integrats dins del marc de l'educació inclusiva.

Conèixer els principis ètics de l'actuació professional en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu.

Conèixer i comprendre l'impacte de les necessitats específiques de suport educatiu en les relacions familiars.

Conèixer les manifestacions dels diferents tipus de dificultats en l'autoregulació i l'aprenentatge en els àmbits social, personal i acadèmic.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de l'educació especial, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Dissenyar, planificar i avaluar mesures ordinàries i específiques d'atenció en funció de les diferents necessitats específiques de suport educatiu, així com en els contextos social i laboral.

Dissenyar i aplicar programes d'orientació i intervenció familiar, i sociolaboral en l'àmbit de l'educació inclusiva i l'atenció a la discapacitat.

Mostrar habilitats d'aprenentatge (o autoaprenentatge) que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser sobretot autodirigida o autònoma.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant oralment com per escrit, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Ser capaç d'aplicar la normativa vigent en matèria d'atenció a les necessitats específiques de suport educatiu i en el context social en diferents supòsits.

Ser capaç de valorar les conseqüències dels diferents tipus de dificultats en l'autoregulació i l'aprenentatge en els àmbits social, personal i acadèmic.

Tenir un compromís actiu amb la no-discriminació, la igualtat d'oportunitats i l'equitat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. ORIENTACIÓ FAMILIAR: CONCEPTE, PRINCIPIS I FUNCIONS

1.1 Antecedents històrics i tipologies familiars

1.2 Delimitació conceptual. Orientació Familiar, Teràpia Familiar i Mediació Familiar

1.3 Principis i funcions de l'Orientació Familiar.

1.4 Contextos i models d'intervenció en Orientació Familiar.

2. EL SISTEMA FAMILIAR

- 2.1 Perfil de l'orientador Familiar
- 2.2 Sentit ètic de l'actuació professional. Normes ètiques i codi deontològic
- 2.3 Competències per als professionals de l'Orientació Familiar.

3. MÈTODES I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ FAMILIAR

- 3.1 Tècniques d'Entrevista.
- 3.2 Tècniques sistèmiques i tècniques cognitiu- conductuals.
- 3.3 Qüestionaris i escales d'avaluació familiar.

4. COMPETÈNCIES EDUCATIVES PER AL DESENVOLUPAMENT DE LA CRIANÇA POSITIVA

DESENVOLUPAMENT DE LA CRIANÇA POSITIVA

- 4.1 Aportacions de l'orientació familiar als estils educatius parentals i desenvolupament de la criança positiva.
- 4.2. La família com a sistema de relació interpersonal. Procés d'abordatge en el sistema de relacions i conflictes familiars. La comunicació intra i interpersonal.
- 4.3. La mediació familiar. L'autoestima i maduresa relacional dins de l'equilibri familiar
- 4.4. Serveis i programes d'O. F. en el context escolar i familiar: Escola de pares.

5. ORIENTACIÓ FAMILIAR EN L'ÀMBIT ESCOLAR

- 5.1 La família davant un fill amb discapacitat.
- 5.2 Orientació Familiar i inclusió educativa: assessorament a famílies.
- 5.3 Relacions i col·laboració entre la Família i el centre educatiu. Normativa legal.

6. INSERCIÓ SOCI-LABORAL EN SUBJECTES AMB NECESSITATS E.E

- 6.1 Orientación e inserción profesional. Colectivos vulnerables.
- 6.2 Herramientas para la orientación profesional.
- 6.3 Sistema educativo y diferentes programas y transiciones de la escuela al Trabajo: programas de transición de la vida adulta, PFCB,FPB...

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	31,50
Elaboració de treballs individuals o en grup	8,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	16,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	100,50

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia a seguir podrà combinar o dur-se a terme, en funció del tipus d'activitat realitzada (classe teòrica, treball pràctic, resolució de casos o tutoria) les següents modalitats de treball: exposició del contingut per part del docent, treball d'aprenentatge cooperatiu, exposició dels treballs realitzats per part dels estudiants, aprenentatge basat en la resolució de casos, lectures tutoritzades, debats, resolució d'activitats interactives dissenyades en l'aula virtual...

Classes Teòric-pràctiques:

Principalment es dedicaran a l'anàlisi, estudi i comprensió dels conceptes fonamentals inclosos en el programa d'assignatura. Per a aconseguir la millor implicació i participació dels estudiants, s'inclouran casos pràctics, exposicions, anàlisis pràctiques, etc. Es contempla la possibilitat de convidar a experts en orientació familiar per a intervenir en classes relacionats amb el temari.

És obligatori assistir a un mínim del 80% de les classes que es realitzen per a poder ser avaluat.

Treball de grup o treball en equip cooperatiu:

Dinàmica interactiva d'aprenentatge cooperatiu per a l'elaboració d'un o més treballs sobre continguts del programa, amb possible exposició pública. En cas de ser pública l'exposició, hi haurà una part de l'avaluació que serà coavaluació.

Estudi i treball autònom:

Es tracta de dirigir a l'estudiant en activitats orientades a l'aprenentatge en l'estudi i preparació dels continguts, en la lectura de documents, en la preparació de proves d'avaluació i en l'elaboració de treballs individuals i/o grupals.

Tutories:

Les tutories s'ofereixen per a la resolució de problemes, adreça i supervisió de treballs, etc. També cap la p
tutories mitjançant correu electrònic.

AVALUACIÓ

En l'avaluació de l'adquisició de les competències per part de l'alumnat es realitzarà una combinació de dif
d'informacions, vinculades a les diferents activitats que els estudiants desenvolupen. Per tant, els procediments
contemplaran:

- a) Proves orals i/o escrites en format paper o en línia.

Consistirà en la realització d'una prova escrita composta de preguntes objectives amb respostes múlti
desenvolupament. Aquesta prova tindrà un pes del 50% en la qualificació final, a més s'ha d'aconseguir un mínim
del 50% per a superar l'assignatura.

- b) Activitats d'aula.

Activitats preparatòries i desenvolupades en les sessions presencials. S'ha d'aconseguir un mínim del 80%
activitats i tindran un pes del 20% en la qualificació final.

En cas d'incompliment d'aquest requisit en primera convocatòria, l'alumne haurà de realitzar i superar en segona c
una prova d'avaluació addicional sobre les competències treballades en les activitats d'aula.

- c) Treball grupal (equip cooperatiu) i/o individual realitzat per l'estudiant.

Tindrà un pes del 30% en la qualificació final. En cas d'incompliment d'aquest requisit en primera convocatòria, l'a
recuperar-lo en segona convocatòria.

La nota final de l'assignatura estarà en funció de la mitjana ponderada de les notes obtingudes en cadascun d
impartits per la professora.

Si en primera convocatòria no se supera alguna part de l'avaluació, es conservaran les qualificacions obting
apartats ja superats per a segona convocatòria.

El caràcter presencial del màster obliga a l'assistència a classes. En conseqüència, poden ser exigibles com a re

superar la matèria el compliment de determinades tasques desenvolupades amb caràcter presencial a l'aula.

A nivell general, es potenciaran les activitats d'avaluació contínua, que d'altra banda poden combinar-se amb l' superat activitats concretes, incloent una avaluació final global, examen online. En cas dels alumnes no pu l'avaluació contínua podran presentar-se a un examen final, en el qual hauran de demostrar el domini les seues con

Com a criteris generals d'avaluació per a les diferents activitats es valorarà:

- ¿ Assistència a classe i puntualitat.
- ¿ Implicació, participació activa, compromís i interès.
- ¿ Resolució correcta dels casos i activitats proposades.
- ¿ Qualitat i pertinència dels treballs de recerca presentats: adequació als conceptes teòrics explicats acurada, originalitat, claredat, precisió, qualitat i rigor científic.
- ¿ Compliment dels terminis de lliurament establerts i dels temps de realització de les activitats en classe.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- ÁLVAREZ GONZÁLEZ, M. y BISQUERRA ALZINA, R. (2012): Orientación Educativa. Modelos, áreas, estrategias y recursos. Madrid, Wolters Kluwer. BERMEJO, J.C. (2010): Introducción al counselling. Santander: Sal Terrae BERMÚDEZ, C. y BRIK, E. (2010): Terapia familiar sistémica. Aspectos teóricos y aplicación práctica. Madrid: Síntesis. BLASCO CALVO, P.; PÉREZ BOULLOSA, A. y FOSSATI MARZÁ, R. (2010): Orientación Profesional. Desarrollo de competencias y práctica profesional. Valencia: Nau Llibres. BLASCO CALVO, P.; PÉREZ BOULLOSA, A. y FOSSATI MARZÁ, R. (2010): Orientación Profesional. Desarrollo de

competencias y práctica profesional. Valencia: Nau Llibres. ITURBIDE, P. y SERRANO, U. (2004): Manual de Orientación Laboral para personas con discapacidad. Loiu (Bizkaia): Lantegi Batuak. LLAVONA, L.M. y MÉNDEZ, F.X. (2012): Manual del Psicólogo de Familia. Madrid: Pirámide MARTÍNEZ GONZÁLEZ, M. de C., ÁLVAREZ GONZÁLEZ, B. y FERNÁNDEZ SUÁREZ, A. P. (2015): Orientación Familiar. Contextos, evaluación e intervención. Madrid: Sanz y Torres. VALDIVIA SÁNCHEZ, M. C. (2010): Madres y Padres competentes. Claves para optimizar las relaciones con nuestros hijos e hijas. Barcelona: Graó.

- MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE (2014). La participación de las familias en la educación escolar. Catálogo de publicaciones del Ministerio: Madrid. MORENO, A. (Ed.) (2014): Manual de terapia sistémica. Principios y herramientas de intervención. Bilbao: Desclée de Brouwer. PANTOJA, A., VILLANUEVA, C. y CANTERO, N. (2016): La Orientación Educativa en la sociedad actual. Libro de Actas del III Congreso Internacional sobre Diagnóstico y Orientación. Jaén, 8-10 septiembre 2016. Barcelona: Fundación Universitaria Iberoamericana. RÍOS GONZÁLEZ, J.A. (2009): Los ciclos vitales de la familia y la pareja. ¿Crisis u oportunidades? Madrid: Instituto de Ciencias del Hombre. RÍOS GONZÁLEZ, J.A. (2014): Manual de orientación y terapia familiar. Madrid: ACCI. UNICEF (2012): Estado mundial de la infancia 2013. Niñas y niños con discapacidad. Madrid: UNICEF ESPAÑA.